

VM - valtiovarainministeriö

VM/1143/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle Digi- ja väestötietovirastoa koskevaksi lainsäädännöksi sekä laeiksi eräiden rekisterihallintoa koskevien lakien muuttamisesta

- Finanssiala ry (FA) pitää tärkeänä nykyisen oikeustilan säilymistä muutettaessa väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettua lakia. Oikeusvarmuuden kannalta säännösesityksiä olisi kuitenkin korjattava ja täsmennettävä.

1 Säännösesityksiä korjattava ja täsmennettävä oikeusvarmuuden takaamiseksi

Finanssialan toimijoiden kannalta merkityksellisiä ovat esitetyt muutokset väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettuun lakiin. Erityisesti FA kiinnittää huomiota esitettyihin 31 §:n, 32 §:n sekä 34 § 3 momentin muutoksiin. Kyseisissä lainkohdissa säädetään nykyisin tietojen luovuttamisesta rahoitus- ja vakuutustoimintaan sekä muuhun vastaavaan toimintaan, tietojen luovuttamisesta asiakkuuden hoitoon ja markkinointiin sekä tietojen muusta luovuttamisesta. Yksityiskohtaisten perustelujen mukaan tietoja olisi jatkossakin mahdollista luovuttaa rahoitus-, vakuutus- sekä muuhun vastaavaan toimintaan, vaikka näitä ei mainittaisi nimenomaisesti pykälätekstissä ja pykälien systematiikka muuttuisi. Esityksessä tavoitellaan nykyisen oikeustilan säilymistä.

Voimassa olevan väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 31 § mukaan tietoja voidaan luovuttaa rahoitus- ja vakuutustoimintaan sekä muuhun vastaavaan toimintaan

- 1) laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädetty tiedot;
- 2) laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tai määräyksessä säädetyn tehtävän, toimenpiteen tai toimeksiannon hoitamisessa tarpeelliset tiedot;
- 3) tarpeelliset tiedot sellaisen sopimuksen täytäntöönpanemiseksi, joka koskee edellä tarkoitettua toimintaa ja jossa rekisteröity on osallisena.

Esitetyn 31 §:n olisi tarkoitus säännellä tietojen luovutusta muuhun kuin viranomaistehtävässä suoritettavaan lakisääteiseen käsittelyyn. Pykälässä viitattaisiin tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaan ("käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattamiseksi"), mikä FA:n näkemyksen mukaan supistaisi soveltamisalaa nykyisestä olennaisesti enemmän kuin perustelutekstissä annetaan ymmärtää.

Perustelutekstin mukaan voimassa olevan 31 § 1 momentin 1 ja 2 kohdat tulisivat suoraan muutetun pykälän soveltamisalan piiriin. FA:n näkemyksen mukaan pykäläluonnoksessa viitattu tietosuoja-asetuksen kohta ei kuitenkaan mahdollista nykyisen sääntelyn 1 kohdan mukaisia käsittelytilanteita. Lisäksi perusteluissa todetaan viittauksen tietosuoja-asetukseen kattavan myös voimassa olevan lain 31 § 2 momentissa mainitut luottotietotoiminnan sekä perintätoiminnan. Tältäkin osin FA:n näkemys on, ettei viitattu tietosuoja-asetuksen kohta kata kyseisiä toimintoja.

Esitetyn 31 §:n soveltamisalan supistumisella finanssialan toimijoiden näkökulmasta ei olisi kuitenkaan käytännössä merkitystä, sillä tietojen luovuttaminen muihin tarkoituksiin olisi mahdollista esitetyn 34 § 3 momentin nojalla ("hakijalla on oikeus käsitellä luovutettavia tietoja joko henkilötietolain tai muun lain perusteella"). Nykyisen 31 § 1 momentin 1 kohdan sekä 2 momentin tarkoittama tietojen luovutus olisi siten mahdollista jatkossa 34 § 3 momenttiin perustuen. Lisäksi FA toteaa, että henkilötietojen käsittely perustuu finanssialalla lakisääteisen perusteen lisäksi tai sijaan useimmiten sopimukseen (tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohta) tai oikeutettuun etuun (tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan f alakohta). HE-luonnoksen perustelujen mukaan tietojenluovutus näillä käsittelyperusteilla katetaan 32 §:llä ja 34 §:llä.

Edellä käsiteltyjen lainkohtien perustelujen virheellisyydet ja epätarkkuudet heikentävät finanssialan toimijoiden oikeusvarmuutta. FA esittää, että 31 §:n perustelutekstien virheet korjattaisiin ja esimerkiksi luottotietotoimintaa sekä perintätoimintaa koskevat huomiot käsiteltäisiin 34 § 3 momentin perusteluissa. Vähäisempänä teknisenä huomiona FA toteaa, että 34 § 3 momentin pykälätekstissä olisi viitattava "tietosuoja-asetukseen, tietosuoja lakiin tai muuhun lakiin".

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi